

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคูณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการของห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ที่จดทะเบียนต่อสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สามารถสรุปผลการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 387 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.33 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 43.67 ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี ร้อยละ 33.08 รองลงมามีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 32.04 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 59.69 รองลงมามีวุฒิกการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 24.29 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นเจ้าของกิจการ/กรรมการบริหารงาน ร้อยละ 65.89 และมีตำแหน่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ/กรรมการผู้จัดการ ร้อยละ 34.11

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการและการปฏิบัติงานทางการบัญชี

จากการศึกษา พบว่า กิจการส่วนใหญ่มีรูปแบบของกิจการเป็นบริษัทจำกัด ร้อยละ 50.13 และมีรูปแบบของกิจการเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้อยละ 49.87 ส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจบริการ ร้อยละ 48.84 รองลงมาประกอบธุรกิจพาณิชย์กรรม ร้อยละ 32.30 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการดำเนินงานระหว่าง 6 – 10 ปี ร้อยละ 29.72 รองลงมามีระยะเวลาในการดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 26.36 ส่วนใหญ่มีนักบัญชีระหว่าง 1 - 5 คน ร้อยละ 70.54 รองลงมาไม่มีนักบัญชี (มีการทำจัดทำบัญชีแต่ไม่มีการจ้างนักบัญชี) ร้อยละ 14.21 ส่วนใหญ่มีนักบัญชีที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 66.67 รองลงมาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 19.51

กิจการส่วนใหญ่มีนักบัญชีที่มีการศึกษาด้านบัญชี ร้อยละ 64.11 และด้านอื่น ๆ เช่น บริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ร้อยละ 35.89 ส่วนใหญ่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยจัดทำเอง ร้อยละ 60.72 รองลงมา มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยจัดทำเองร่วมกับใช้บริการสำนักงานบัญชี ร้อยละ 35.40 ส่วนใหญ่มีวิธีการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ (โปรแกรมทางบัญชี) ร้อยละ 68.22 รองลงมา มีวิธีการจัดทำบัญชีด้วยมือโดยนักบัญชี (ไม่มีการใช้โปรแกรมทางบัญชี) ร้อยละ 27.91 ส่วนใหญ่ใช้โปรแกรม BC Account for Windows ในการจัดทำบัญชี ร้อยละ 23.11 รองลงมา ไม่ทราบชื่อโปรแกรมในการจัดทำบัญชี ร้อยละ 19.70

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการ คุณสมบัติด้านทักษะทางวิชาชีพ

จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามพึงประสงค์นักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้าน ทักษะทางวิชาชีพ ดังนี้

1. ทักษะทางปัญญา

ผู้ตอบแบบสอบถามพึงประสงค์นักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญา โดยรวม ในระดับมาก ทักษะทางปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวเนื่องกับการทำ บัญชีในด้านการคำนวณต้นทุน เป็นความพึงประสงค์ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตาม รูปแบบของกิจการ ประเภทของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ลักษณะการจัดทำ บัญชีของกิจการ และวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ของผู้ตอบแบบสอบถามต่อ นักบัญชี ก็มีความเหมือนกันไปด้วย

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มี คุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นห้างหุ้นส่วน จำกัด และบริษัทจำกัด พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวเนื่องกับการทำบัญชีในด้ว นการคำนวณต้นทุน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทธุรกิจของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มี คุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจ บริการ ธุรกิจพาณิชย์กรรม และธุรกิจอุตสาหกรรม พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความรู้ความเข้าใจที่ เกี่ยวเนื่องกับการทำบัญชีในด้านการคำนวณต้นทุน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี ระหว่าง 6 – 10 ปี ระหว่าง 11 – 20 ปี และมากกว่า 20 ปี พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการทำบัญชีในด้านการคำนวณต้นทุน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยจัดทำเอง ใช้บริการสำนักงานบัญชี และจัดทำเองร่วมกับการใช้บริการสำนักงานบัญชี พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการทำบัญชีในด้านการคำนวณต้นทุน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่จัดทำบัญชีด้วยมือโดยนักบัญชี (ไม่มีการใช้โปรแกรมทางบัญชี) จัดทำด้วยคอมพิวเตอร์ (โปรแกรมทางบัญชี) และกิจการไม่มีการจัดทำบัญชีเอง พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการทำบัญชีในด้านการคำนวณต้นทุน

2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามพึงประสงค์นักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน โดยรวมในระดับมาก ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง เป็นความพึงประสงค์ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ประเภทของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ และวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ของผู้ตอบแบบสอบถามต่อนักบัญชีก็มีทั้งความเหมือนกันและความแตกต่างกันไปด้วย

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ ถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ และทันต่อเวลา ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบริษัทจำกัด พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทธุรกิจของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจบริการ พึ่งประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ ถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ และทันต่อเวลา ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจพาณิชย์กรรม และธุรกิจอุตสาหกรรม พึ่งประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่าย ได้อย่างถูกต้อง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี ระหว่าง 6 – 10 ปี และมากกว่า 20 ปี พึ่งประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่าย ได้อย่างถูกต้อง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาดำเนินงานระหว่าง 11 – 20 ปี พึ่งประสงค์นักบัญชีที่มีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ)

เมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยจัดทำเอง พึ่งประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการปฏิบัติงานบัญชี เช่น ความผิดพลาดของการบันทึกบัญชี หรือปัญหาจากระบบการควบคุมภายใน และจัดการลดความเสี่ยงเหล่านั้นได้ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยใช้บริการสำนักงานบัญชี พึ่งประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่าย ได้อย่างถูกต้อง และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยจัดทำเองร่วมกับการใช้บริการสำนักงานบัญชี พึ่งประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ ถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ และทันต่อเวลา

เมื่อพิจารณาจำแนกตามวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่จัดทำบัญชีด้วยมือโดยนักบัญชี (ไม่มีการใช้โปรแกรมทางบัญชี) และผู้ตอบแบบสอบถามที่กิจการไม่มีการจัดทำบัญชีเอง พึ่งประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่าย ได้อย่างถูกต้อง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่จัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ (โปรแกรมทางบัญชี) พึ่งประสงค์นักบัญชีที่มีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ)

3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามพึงประสงค์นักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล โดยรวมในระดับมาก ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีทักษะหรือความชำนาญในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบปัญหาที่ทำงาน เพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นความพึงประสงค์ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ประเภทของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ และวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ของผู้ตอบแบบสอบถามต่อนักบัญชี ก็มีความเหมือนกัน ไปด้วย

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด พึงประสงค์นักบัญชีที่มีทักษะหรือความชำนาญในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบปัญหาที่ทำงาน เพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทธุรกิจของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจบริการ ธุรกิจพาณิชยกรรม และธุรกิจอุตสาหกรรม พึงประสงค์นักบัญชีที่มีทักษะหรือความชำนาญในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบปัญหาที่ทำงาน เพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี ระหว่าง 6 – 10 ปี ระหว่าง 11 – 20 ปี และมากกว่า 20 ปี พึงประสงค์นักบัญชีที่มีทักษะหรือความชำนาญในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบปัญหาที่ทำงาน เพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยจัดทำเอง ใช้บริการสำนักงานบัญชี และจัดทำเอง ร่วมกับการใช้บริการสำนักงานบัญชี พึงประสงค์นักบัญชีที่มีทักษะหรือความชำนาญในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบปัญหาที่ทำงาน เพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวิธีการจัดทำบัญชีด้วยมือโดยนักบัญชี (ไม่มีการใช้โปรแกรมทางบัญชี) จัดทำด้วยคอมพิวเตอร์ (โปรแกรมทางบัญชี) และกิจการไม่มีการจัดทำบัญชีเอง พึงประสงค์นักบัญชีที่มีทักษะหรือความชำนาญในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบปัญหาที่งาน เพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4. ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

ผู้ตอบแบบสอบถามพึงประสงค์นักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร โดยรวมในระดับมาก ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง เป็นความพึงประสงค์ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ประเภทของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ และวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ของผู้ตอบแบบสอบถามต่อนักบัญชี ก็มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกันไปด้วย

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด พึงประสงค์นักบัญชีที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบริษัทจำกัด พึงประสงค์นักบัญชีที่สามารถทำงานเป็นทีม

เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทธุรกิจของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจบริการ ธุรกิจพาณิชย์กรรม และธุรกิจอุตสาหกรรม พึงประสงค์นักบัญชีที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปีและมากกว่า 20 ปี พึงประสงค์นักบัญชีที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานระหว่าง 6 – 10 ปี และระหว่าง 11 – 20 ปี พึงประสงค์นักบัญชีที่สามารถทำงานเป็นทีม

เมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยจัดทำเอง และจัดทำเองร่วมกับการใช้บริการสำนักงานบัญชี พึงประสงค์นักบัญชีที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยใช้บริการสำนักงานบัญชี พึงประสงค์นักบัญชีที่สามารถทำงานเป็นทีม

เมื่อพิจารณาจำแนกตามวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวิธีการจัดทำบัญชีด้วยมือโดยนักบัญชี (ไม่มีการใช้โปรแกรมทางบัญชี) และจัดทำด้วยคอมพิวเตอร์ (โปรแกรมทางบัญชี) พึงประสงค์นักบัญชีที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่กิจการไม่มีการจัดทำบัญชีเอง พึงประสงค์นักบัญชีที่สามารถทำงานเป็นทีม

5. ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ

ผู้ตอบแบบสอบถามพึงประสงค์นักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ โดยรวมในระดับมาก ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งาน และมีภาวะเป็นผู้นำ เป็นความพึงประสงค์ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ประเภทของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ และวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ของผู้ตอบแบบสอบถามต่อนักบัญชี ก็มีความเหมือนกันไปด้วย

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรูปแบบของกิจการเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งานและมีภาวะเป็นผู้นำ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทธุรกิจของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจบริการ ธุรกิจพาณิชย์กรรม และธุรกิจอุตสาหกรรม พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งานและมีภาวะเป็นผู้นำ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี ระหว่าง 6 -10 ปี ระหว่าง 11 – 20 ปี และมากกว่า 20 ปี พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งานและมีภาวะเป็นผู้นำ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยจัดทำเอง ใช้บริการสำนักงานบัญชี และจัดทำเองร่วมกับการใช้บริการสำนักงานบัญชี พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งานและมีภาวะเป็นผู้นำ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวิธีการจัดทำบัญชีด้วยมือโดยนักบัญชี (ไม่มีการใช้โปรแกรมทางบัญชี) จัดทำด้วยคอมพิวเตอร์ (โปรแกรมทางบัญชี) และกิจการไม่มีการจัดทำบัญชีเอง พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งานและมีภาวะเป็นผู้นำ

คุณสมบัติด้านอื่น ๆ

จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามพึงประสงค์นักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านทักษะอื่น ๆ ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามพึงประสงค์นักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านอื่น ๆ โดยรวมในระดับมาก คุณสมบัติด้านอื่น ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ และรู้จักรักษาความลับของกิจการ เป็นความพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ประเภทของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ และวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ของผู้ตอบแบบสอบถามต่อนักบัญชี ก็มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกันไปด้วย

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความซื่อสัตย์และรู้จักรักษาความลับของกิจการ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทธุรกิจของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจบริการ ธุรกิจพาณิชย์กรรม และธุรกิจอุตสาหกรรม พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความซื่อสัตย์และรู้จักรักษาความลับของกิจการ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี ระหว่าง 6 – 10 ปี และระหว่าง 11 – 20 ปี พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความซื่อสัตย์และรู้จักรักษาความลับของกิจการ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานมากกว่า 20 ปี พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความละเอียดรอบคอบ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยจัดทำเอง ใช้บริการสำนักงานบัญชี และจัดทำเองร่วมกับการใช้บริการสำนักงานบัญชี พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความซื่อสัตย์และรู้จักรักษาความลับของกิจการ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวิธีการจัดทำบัญชีด้วยมือโดยนักบัญชี (ไม่มีการใช้โปรแกรมทางบัญชี) จัดทำด้วยคอมพิวเตอร์ (โปรแกรมทางบัญชี) และกิจการไม่มีการจัดทำบัญชีเอง พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความซื่อสัตย์และรู้จักรักษาความลับของกิจการ

โดยสรุปแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีคุณสมบัติ 10 อันดับแรก ดังนี้

1. มีความซื่อสัตย์และรู้จักรักษาความลับของกิจการ
2. มีความละเอียดรอบคอบ
3. มีความขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบ
4. มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีในด้านการคำนวณต้นทุน
5. มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีในด้านกฎหมายและภาษีอากร
6. มีทักษะหรือความชำนาญในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบปัญหาที่งาน เพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
7. มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง
8. มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีในด้านการเงินธุรกิจและการจัดการทางการเงิน

9. มีความสามารถในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ ถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์และทันต่อเวลา

10. มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีในด้านการสอบบัญชี

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา พบว่า ปัญหาด้านคุณสมบัติของนักบัญชีที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับปัญหา ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาด้านคุณสมบัติของนักบัญชี โดยรวมในระดับปานกลาง ปัญหาด้านคุณสมบัติของนักบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ไม่มีความอดทนทำให้เข้าออกบ่อย เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ประเภทของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ และวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ระดับปัญหาของผู้ตอบแบบสอบถามต่อนักบัญชี ก็มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกันไปด้วย

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรูปแบบของกิจการ ปัญหาด้านคุณสมบัติของนักบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด มีปัญหานักบัญชีที่ไม่มีความอดทนทำให้เข้าออกบ่อย ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบริษัทจำกัด มีปัญหานักบัญชีที่ไม่มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องทางวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทธุรกิจของกิจการ ปัญหาด้านคุณสมบัติของนักบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจบริการ และธุรกิจอุตสาหกรรม มีปัญหานักบัญชีที่ไม่มีความอดทนทำให้เข้าออกบ่อย ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจพาณิชย์กรรม มีปัญหานักบัญชีที่ไม่มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องทางวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ปัญหาด้านคุณสมบัติของนักบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี และมากกว่า 20 ปี มีปัญหานักบัญชีที่ไม่มีความอดทนทำให้เข้าออกบ่อย ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานระหว่าง 6 – 10 ปี และระหว่าง 11 – 20 ปี มีปัญหานักบัญชีที่ไม่มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องทางวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ ปัญหาด้านคุณสมบัติของนักบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยจัดทำเอง และจัดทำเองร่วมกับการใช้บริการสำนักงานบัญชี มีปัญหานักบัญชีที่ไม่มีความอดทนทำให้เข้าออกบ่อย ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะการจัดทำบัญชีโดยใช้บริการสำนักงานบัญชี มีปัญหานักบัญชีที่ไม่มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องทางวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ ปัญหาด้านคุณสมบัติของนักบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวิธีการจัดทำบัญชีด้วยมือโดยนักบัญชี (ไม่มีการใช้โปรแกรมทางบัญชี) จัดทำด้วยคอมพิวเตอร์ (โปรแกรมทางบัญชี) และ กิจการไม่มีการจัดทำบัญชีเอง มีปัญหานักบัญชีที่ไม่มีความอดทนทำให้เข้าออกบ่อย

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ทักษะทางปัญญา ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีในด้านการคำนวณต้นทุน ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของต่อลาภ สุขพันธ์ (2546) ที่ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง พบว่า นักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษีอากรเป็นที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการมากที่สุด
2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน ได้แก่ มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กัณต์กนิษฐ์ หาญวงษา (2549) ที่ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า คุณสมบัติที่ผู้บริหารสำนักงานมีความพึงประสงค์มากที่สุด คือ นักบัญชีต้องจัดทำรายงานทางการเงิน และข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง และตรงกับความต้องการของผู้บริหารเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ อีกทั้งนักบัญชีต้องมีความสามารถแปลความหมายของข้อมูลทางการบัญชีได้อย่างถูกต้อง
3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ได้แก่ มีทักษะหรือความชำนาญในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบปัญหาที่งาน เพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของชยันรินทร์ วีระสถาวณิษฐ์ และคณะ (2548) เสนอแนะว่า หากนักบัญชีเคารพในเกียรติของผู้อื่น มีความสุภาพและปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ภายใต้อิทธิอันชอบธรรมตามกฎหมาย จะทำให้ผู้ร่วมงานเปิดใจกว้างที่ยอมรับความเห็นที่ไม่ตรงกันและเต็มใจที่จะยอมรับเรื่องจากความเห็นที่ต่างกันได้

4. ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ได้แก่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของสรศักดิ์ ฐนัฒไชย (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่องการวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่าพนักงานบัญชีมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อแก้ปัญหา มีความสามารถทำงานร่วมกับบุคคลต่างวัฒนธรรม ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของต่อลาภ สุขพันธ์ (2546) พบว่าพนักงานบัญชีในปัจจุบันมีคุณสมบัติด้านความสามารถทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้อย่างราบรื่น และสามารถรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ในระดับพอใช้เท่านั้น

5. ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ได้แก่ มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งานและมีภาวะเป็นผู้นำ เป็นความพึงประสงค์ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ศรัณย์ ชูเกียรติ และประจิต หาว์ตร (2548) ที่ได้ศึกษาถึงกิจกรรมงานที่จำเป็นสำหรับนักบัญชี พบว่าการเป็นนักบัญชีบริหารที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องการมากกว่าความรู้และความเชี่ยวชาญทางบัญชี เพราะแม้ว่าความรู้และทักษะด้านการบัญชี ภาษีอากร และการวิเคราะห์ข้อมูลทางการบัญชี ยังมีความสำคัญอย่างมากต่อการปฏิบัติงาน แต่ความรู้ด้านการบริหารองค์กร การมีวิสัยทัศน์ ความสามารถในการตัดสินใจ และมีภาวะเป็นผู้นำ ก็มีความสำคัญใกล้เคียงกับความรู้และทักษะด้านการบัญชี

6. คุณสมบัติด้านอื่น ๆ ได้แก่ มีความซื่อสัตย์และรู้จักรักษาความลับของกิจการ เป็นความพึงประสงค์ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ ยรรยง ธรรมธัชชอารี (2548) กล่าวว่าหน้าที่ที่รับผิดชอบของนักบัญชีที่สำคัญ คือ การนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จที่มุ่งหวังได้ ดังนั้นนักบัญชีจะต้องมีความซื่อสัตย์ในการดูแลทรัพย์สินของกิจการ มีความระเอียดรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ ยึดมั่นในการปฏิบัติตามระเบียบ รวมถึงการเก็บรักษาข้อมูลอันเป็นความลับทางธุรกิจขององค์กร และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กันต์กนิษฐ์ หาญวงษา (2549) พบว่านักบัญชีควรปฏิบัติงานด้านการบัญชีด้วยความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ ควรคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพทางการบัญชี โดยปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

7. ปัญหาด้านคุณสมบัติของนักบัญชี ได้แก่ ไม่มีความอดทนทำให้เข้าออกบ่อย เป็นปัญหาในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของสรศักดิ์ ฐนัฒไชย (2551) พบว่าอุปสรรคที่สำคัญในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ คือ ปัญหาด้านทัศนคติของพนักงานบัญชีที่ขาดความมุ่งมั่นอดทน

ข้อค้นพบ

1. คุณสมบัติของนักบัญชีที่ผู้ประกอบการพึงประสงค์มากที่สุด ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ สุจริต และรู้จักรักษาความลับของกิจการ เป็นคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ซึ่งสัมพันธ์กับทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ที่ระบุไว้ว่า นักบัญชีควรพิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณ และทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ
2. ผู้ตอบแบบสอบถามพึงประสงค์นักบัญชีที่มีทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทาง วิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน และทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด
3. คุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการทำ บัญชีในด้านการคำนวณต้นทุน เป็นความพึงประสงค์ของผู้ประกอบการที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก เนื่องจากการบริหารต้นทุนที่มีประสิทธิภาพนั้นจะช่วยให้องค์กรรักษาความได้เปรียบในการ แข่งขันไว้ได้ ความได้เปรียบจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มที่ระดับต้นทุนที่ต่ำกว่าโดยการดำเนินงานอย่าง มีประสิทธิภาพทั้งในส่วนของกิจกรรม กระบวนการและหน้าที่งานต่าง ๆ ภายในองค์กร
4. คุณสมบัติด้านอื่นๆ ของนักบัญชี ได้แก่ เพศหญิง เป็นความพึงประสงค์ของ ผู้ประกอบการในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าความแตกต่างด้านเพศ ไม่ได้เป็นอุปสรรค ในการทำงานของนักบัญชี

ข้อเสนอแนะ

1. นักบัญชีต้องมีการศึกษาคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 คือ การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป โดยคำนึงถึงการมีจรรยาบรรณของผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชี การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบ และการรักษาความลับ
2. นักบัญชีควรมีการประยุกต์การจัดทำรูปแบบบัญชี สารสนเทศทางการบัญชีที่ เหมาะสมกับองค์กร เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการบัญชีทันตามเวลาที่ต้องการ
3. นักบัญชีควรเห็นความสำคัญในการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องทางวิชาชีพตาม พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543
4. นักบัญชีควรยึดหลักการทำงานแบบธรรมภิบาล และยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อแก้ไขปัญหาไม่มีความอดทนทำให้เข้าออกบ่อย

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิดตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งเมื่อมีการบังคับใช้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศแล้ว ย่อมมีผลกระทบต่อนักบัญชีทั่วประเทศ ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาคูณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในเขตจังหวัดอื่น เพื่อทราบถึงความต้องการของผู้ประกอบการ แล้วนำข้อมูลนี้ไปวิเคราะห์และเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ และส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ประกอบการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจ การศึกษาปัญหาด้านคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำปัญหาและอุปสรรคไปปรับปรุงแก้ไขได้ตรงประเด็น ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจเลือกปัจจัย และวิธีการทางสถิติอื่น ๆ ที่แตกต่างจากการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้ผลการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved